

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2011-04-11
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
2686-11 E
Enhet 2:2

SÖKANDE

Maskinsopning West AB, 556369-6441
Spadegatan 8
424 65 Angered

MOTPART

Förvaltnings AB Göteborgslokaler, 556082-4897
Box 5265
402 25 Göteborg

KONKURRENSVERKET	
2011-04-11	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

Ombud: Advokat Johan Rappmann, Advokatfirman Glimstedt AB
Box 2259, 403 14 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Maskinsopning West AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 75986

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00 E-post: förvaltningsrattenigoteborg@dom.se	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-15:00
---	---	--	-----------------------------------	---

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM****BAKGRUND**

Förvaltnings AB Göteborgslokaler (Göteborgslokaler) genomför en upphandling avseende skötsel av mark för tre områden, Hisingen, Nordost och Centrum väster. Entreprenaden innebär funktionsansvar för markskötsel och snöröjning. I tilldelningsbesked den 1 mars 2011 meddelas att Göteborgslokaler beslutat att HTE Garden AB ska tilldelas kontraktet avseende Markskötsel Nordost. I beskedet anges att beställningsskrivelse kommer att undertecknas den 15 mars 2011.

YRKANDEN M.M.

Maskinsopning West AB (bolaget) yrkar att upphandlingen ska göras om och anför i huvudsak följande. Förfrågningsunderlaget har visat sig vara så otydligt att anbudet som lämnats inte kan jämföras på ett likvärdigt sätt och har således resulterat i att bolaget inte har kunnat lämna ett konkurrerande anbud. På anbudsformuläret ska man ange en viktad summa för "Snöröjning: Jour (500 tim)" där en timkostnad för de maskiner som ska användas ska multipliceras med 500 timmar för att på så sätt kunna jämföra lämnade å-priser för snöröjning, halkbekämpning och flisupptagning. Redan från början ansåg bolaget att förfrågningsunderlaget var otydligt gällande vad som skulle ingå i det viktade timpriset och frågade därför upphandlarens ombud. Enligt svaret från Göteborgslokaler framgår det att personal för handskottning ingår samt lämplig maskin vilken ska framföras av personal och där lämplig maskin är en stor och en liten som framgår av förfrågningsunderlaget. Vidare framgår det att maskinell utläggning av flis ingår och maskinell uppsopning av flis ingår. Anbudsgivaren med det lägsta anbudet har använt en genomsnittlig summa av å-priserna. Om bolaget hade använt "genomsnittsmetoden" hade bolaget haft det lägsta anbudet. I de administrativa föreskrifterna under AFB.52 framgår formeln som används för viktningen av "snöröjning jour" och kan återkopplas till anbuds-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**

formuläret genom meningen "Y kommer i utvärderingsmodellen att sättas till 500 timmar, dessa timmar är bara fiktiva timmar för att utvärdera anbudet och ska ej ses som verkligt utfall". Från samtliga anbudsgivares å-prislistor och anbudsformulär, vilka bolaget begärt ut och mottagit, framgår det att samtliga anbudsgivare har använt olika modeller. Green Landscaping har viktat med timpris för enbart snöröjning personal. HTE Garden har använt genomsnittligt timpris för samtliga poster i å-prislistan 5(5). Bolaget har använt formeln enligt AFB.52. Svensk Markservice har inte använt någon uppenbar viktning alls. LP Entreprenad har viktat med ett timpris som ej kan återkopplas till å-prislistan 5(5). Om å-prislistan inte har med anbudsformuläret att göra innebär det att man kan bjuda på snöröjningen och ange 0 kr. Vid debitering tillämpas ändå ersättning enligt AFC 6.11, "Ersättning är ÄTA-arbeten a) i första hand enligt överenskommen å-prislista". Utfallet innebär att anbudssumman och utvärderingen blir meningslös.

Göteborgslokaler anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Förfrågningsunderlaget, innefattande förtydligande under Frågor & svar under anbudstiden, har varit tillräckligt tydligt, så att anbudet har kunnat jämföras på ett likvärdigt sätt. Förhållandet att bolagets anbud inte varit konkurrenskraftigt har inte berott på att förfrågningsunderlaget varit otydligt. Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande, förfrågningsunderlag AFB 11. Till förfrågningsunderlaget bifogades bl.a. anbudsformulär och Å-prislista för ifyllande av anbudsgivarna. Under anbudstiden inkom frågor som redovisades tillsammans med Göteborgslokalers svar. Beträffande område Nordost inkom anbud från fem anbudsgivare. Göteborgslokaler har med den fiktiva prissättningen lämnat åt anbudsgivaren att vikta 500 timmars jourarbete med snöröjning. Viktingen baseras på anbudsgivarnas bedömningar av tidsåtgång av olika personal med eller utan olika maskiner, baserade bl.a. på Teknisk beskrivning och skötselkartor till förfrågningsunderlaget för respektive område samt den kunskap om

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2**DOM**

området som anbudsgivare införskaffar. I Göteborgslokalers svar på ställda frågor, som rör sättet för att ange pris i anbudet och principer för utvärdering av avgivna priser, anger Göteborgslokaler att snöröjning med personal och lämplig maskin ingår, liksom flisutläggning och flisupptagning. I priset ingår beräknade ob- och övertidsersättningar. Kostnad för inköp av flis ingår dock inte. Göteborgslokaler kan se att bolaget, trots Göteborgslokalers förtydligande i Frågor & svar, har missuppfattat prissättningen varför bolagets totala anbudssumma inte blev konkurrensmässig. Göteborgslokaler vitsordar att anbudsgivarna har haft olika grunder för angivande av pris för snöröjning jour, men anser att förfrågningsunderlaget med förklarande information i Frågor & svar har varit tillräckligt tydligt. En upphandlande enhet är inte heller skyldig att begära in förtydligande av anbudsgivares anbud.

Bolaget har därför anfört bl.a. följande. Denna upphandling gäller bl.a. Kortedala torg, Hammarkulletorget och Rannebergen Centrum, två stora torg och ett affärscentrum. Bolaget har snöröjt och halkbekämpat dessa områden sedan den 1 oktober 2000 och vet att man måste ha minst en stor maskin och tre små maskiner och minst två handskottare. Ersättningen för ÄTA-arbeten skall också ske enligt å-prislistans olika timpriser, vilka därför skall ingå i priset $Y \text{ tim} \times nnn \text{ kr/tim}$, enligt bolagets uträkning. Om nu övriga anbud räknats och värderats enligt lämnat svar i "Frågor och svar" så hade bolagets anbud varit klart lägst. Att anbudsgivarna haft olika grund för angivande av pris är fullständigt självklart då faktorer som geografisk utgångsplats, tillgång till maskiner, närliggande uppdrag, erfarenhet och effektivitet spelar in på prissättningen, men som inte påverkar tillämpningen av viktningssmodellen " $Y \text{ tim} \times nnn \text{ kr/tim}$ ".

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2**DOM****DOMSKÄL***Tillämpliga bestämmelser m.m.*

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 2 § LOU anges att rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

LOU ger inte närmare besked om hur ett förfrågningsunderlag ska vara utformat eller hur en utvärderingsmodell ska vara konstruerad utöver vad som kommer till uttryck i de allmänt hållna bestämmelserna i 1 kap. 9 § samt 12 kap. 2 §. En av de grundläggande principerna för offentlig upphandling gäller kravet på transparens (öppenhet och förutsebarhet). Denna princip medför främst en skyldighet för den upphandlande myndigheten att lämna tydlig information om upphandlingen och det praktiska tillvägagångssättet vid denna. För att anbudsgivarna ska ges samma förutsättningar för anbudsgivningen måste förfrågningsunderlaget vara klart och tydligt och innehålla samtliga krav på det som upphandlas. En leverantör ska på grundval av förfrågningsunderlaget kunna avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och en utvärderingsmodell ska vara utformad så att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Utredningen

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

AFB.31 Anbuds form och innehåll

Anbud skall avges skriftligt i enlighet med bifogat anbudsformulär. Ett anbud per distrikt skall inlämnas, anbudsgivaren väljer fritt om han lämnar anbud på alla tre distrikten eller på två eller ett, respektive distrikt kommer att utvärderas var för sig.

AFB.52 Värderingsgrunder vid prövning av anbud.

Det anbud som är det mest fördelaktiga med hänsyn till nedan angivna omständigheter kommer att antas.

- Pris

Utvärdering går till enligt följande

Baserat på nollställd anbudssumma kompletterad med antagna tillkommande arbeten enligt nedan antas anbudsgivare med lägst totalkostnad.

Anbudssumma		x kr
Snöröjning grundavgift		x kr
Bedömda tillkommande arbeten		
<u>snöröjning jour</u>	<u>Ytim x nnn kr/tim</u>	<u>= x kr</u>
Summa		x kr

Y kommer i utvärderingsmodellen att sättas till 500 timmar, dessa timmar är bara fiktiva timmar för att utvärdera anbudet och skall ej ses som verkligt utfall.

AFC.611 Ersättning för ÄTA-arbeten

- a) I första hand enligt överenskomna å-prislistor.
- b) I andra hand
- c) I tredje hand

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

I Anbudsformulär anges bl.a.

Å-pris för ändrings och tillägsarbete, enligt bifogad Å-prislista.

Formulär Å-prislista Skötselupphandling mark-Nordost, sid 5, ser ut enligt följande.

Snöröjning			Pris som anbuds- lämnare fyller i
Snöröjning personal	Kr/tim		
Stor Maskin inkl personal	Kr/tim		
Liten Maskin inkl personal	Kr/tim		
Utläggning flis, Maskin + personal	Kr/tim		
Uppsopning flis, Maskin + personal	Kr/tim		

Göteborgslokaler har på ställda frågor, av nu aktuellt intresse, i anledning av förfrågningsunderlaget lämnat svar enligt följande.

Fråga: Under AFB.52 värderingsgrunder.

Bedömda tillkommande arbeten. Snöröjning jour Ytim x nnn kr/tim.

Vad ingår i nnn? Ingår snöröjning personal, stor maskin, liten maskin, utläggning flis, ingår även uppsopning av flis?

Svar: Snöröjning med personal och lämplig maskin ingår. Flisutläggning och flisupptagning ingår.

Fråga: Ingår inköpskostnad för flis (material) i halkbekämpningen eller debiteras det extra?

Svar: Flismaterial ingår.

Förvaltningsrättens bedömning.

Enligt förfrågningsunderlaget ska anbudsgivare lämna uppgift om sitt timpris för snöröjningstjänster av olika slag. Denna prislista kommer sedan enligt AFC.611 a) att tillämpas för avropade tjänster hos den som tilldelas kontraktet. Som en del i sitt anbud ska anbudsgivaren enligt ABF.52 lämna ett timpris för bedömda tillkommande arbeten snöröjning jour, ett pris som sedan ska multipliceras med ett fiktivt timantal om 500 timmar. Det blir anbudsgivarens uppgift att, med ledning av de å-priser han uppgett avseen-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2**DOM**

de de olika snöröjningstjänsterna, ange sitt bedömda timpris för tillkommande arbeten snöröjning jour med beaktande av hur han tror fördelningen mellan de fem olika snöröjningstjänsterna kommer att bli med hänsyn till bl.a. teknisk beskrivning och skötselkartor samt införskaffad kunskap om området.

Med detta sagt finner förvaltningsrätten förfrågningsunderlaget vara så tydligt som det kan krävas för att en leverantör ska förstå hur han ska beräkna sitt anbudspris. Förvaltningsrätten anser vidare att utvärderingsmodellen är utformad så att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat. Vad bolaget anfört visar således inte att förfrågningsunderlaget står i strid med principen om öppenhet eller någon annan princip enligt 1 kap. 9 § LOU. Därmed saknas skäl för ingripande mot upphandlingen. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Bengt Hasselberg
Rådman

Föredragande i målet har varit föredraganden Margaretha Fähræus

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU